A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2004. november 11.*

A C-183/02. P. és a C-187/02. P. sz. egyesített ügyekben,

a **Daewoo Electronics Manufacturing España SA (Demesa)**, (székhelye: Vitoria [Spanyolország], képviselik: A. Creus Carreras és B. Uriarte Valiente abogados)

fellebbezőnek (C-183/02. P. sz. ügy),

a **Territorio Histórico de Álava — Diputación Foral de Álava,** (képviselik: A. Creus Carreras, B. Uriarte Valiente és Bravo-Ferrer Delgado abogados)

fellebbezőnek (C-187/02. P. sz. ügy),

* Az eljárás nyelve: spanyol.

támogatja:

a **Comunidad Autónoma del País Vasco** (képviseli: E. Garayar Gutiérrez abogado)

beavatkozó a fellebbezési eljárásban,

a Bírósághoz a Bíróság alapokmányának 49. cikke alapján 2002. május 15-én és 16-án benyújtott két fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviseli F. Santaolalla Gadea és J. L. Buendía Sierra, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg),

alperes az elsőfokú eljárásban,

az **Asociación Nacional de Fabricantes de Electrodomésticos de Línea Blanca (ANFEL)**, (székhelye: Madrid [Spanyolország])

és

a **Conseil européen de la construction d'appareils domestiques (CECED)**, (székhelye: Brüsszel [Belgium]),

beavatkozók az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök, C. Gulmann (előadó), N. Colneric bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,
hivatalvezető: Múgica Azarmendi főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2004. március 11-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2004. május 6-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 A Daewoo Electronics Manufacturing España SA (a továbbiakban: Demesa) és a Territorio Histórico de Álava — Diputación Foral de Álava (a továbbiakban: Territorio Histórico de Álava) fellebbezésükkel az Elsőfokú Bíróságnak a T-127/99., a T-129/99. és a T-148/99. sz. Diputación Foral de Álava és társai kontra Bizottság ügyben 2002. március 6-án hozott ítéletének (EBHT 2002., II-1275. o., a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kérik, amellyel az Elsőfokú Bíróság a Daewoo Electronics Manufacturing España SA (Demesa) részére nyújtott spanyol támogatásokról szóló, 1999. február 24-i 1999/718/EK bizottsági határozatot (HL L 292., 1. o., a továbbiakban: megtámadott határozat) részben

megsemmisítette és az ezen határozat ellen benyújtott megsemmisítés iránti keresetüket egyebekben elutasította.

Jogi háttér

2 Spanyol Baszkföldön (a továbbiakban: Baszkföld) a hatályos adójogi szabályozás egy, a központi kormányzattal kötött pénzügyi megállapodáson alapul, amelyet az 1981. május 13-i 12/1981. sz. spanyol törvénnyel hoztak létre, és amelyet legutóbb az 1997. augusztus 4-i 38/1997. sz. törvénnyel módosítottak.

3 Ezen jogszabályok értelmében a Diputación Foral de Álava bizonyos feltételek esetén maga szabályozhatja a saját területén alkalmazandó adórendszert.

4 Ezen az alapon többek között egy, a befektetés nagyságának 45%-át kitevő adójóváírás (a továbbiakban: 45%-os adójóváírás vagy vitatott adójogi intézkedés) formáját öltő adójogi intézkedést vezetett be.

5 Az Álava tartomány 1995. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló, 1994. december 20-i 22/1994. sz. Norma Foralhoz (Boletín Oficial de Territorio Históricó de Álava [BOTHA], 1995. január 13., 5. szám) fűzött hatodik kiegészítő rendelkezés a következőképpen rendelkezik:

„Az új állóeszközökre fordított, 1995. január 1. és december 31. között megtörtént, 2,5 milliárd ESP-t meghaladó beruházások költségeinek vonatkozásában a

Diputación Foral de Álava határozata szerint az általa elismert beruházási költségek 45%-át kitevő adójóváírást biztosít, amely a fizetendő társasági adót csökkenti.

Az olyan levonás, amelyet az adókötelezettségnek az adókedvezménynél alacsonyabb összege miatt nem tudtak érvényesíteni, a Diputación Foral határozatának évét követő kilenc éven belül vehető igénybe.

A Diputación Foral de Álava e határozatában minden esetben meghatározzák a határidőket és az alkalmazandó korlátozásokat.

A szóban forgó rendelkezéssel biztosított előnyök ugyanazon befektetés tekintetében a további adókedvezményeket kizárják.

A Diputación Foral de Álava meghatározhatja továbbá a befektetés folyamatának időtartamát, és az előkészítő szakaszban eszközölt beruházásokat a beruházási tervhez adott támogatások körébe vonhatja".

6 A rendelkezés 1996. és 1997. évben volt hatályban, ezt követően a 45%-os adójóváírást az 1998-as és 1999-es évek tekintetében későbbi Norma Foralokkal, módosított formában, továbbra is fenntartották.

A jogvita alapját képező tényállás

7 1996. március 13-án a baszk hatóságok és a Daewoo Electronics Co. Ltd (a továbbiakban: Daewoo Electronics) együttműködési megállapodást írtak alá, amelynek alapján a Daewoo Electronics hűtőszekrények előállítását végző üzem baszkföldi létesítésére kötelezte magát. Ellentételezésként a baszk hatóságok vállalták, hogy a projektet egy sor szubvencióval támogatják.

8 A Daewoo Electronics által alapított vállalkozásnak egy üzleti tervet kellett kidolgoznia, melynek a baszk hatóságok általi jóváhagyása a megállapodás végrehajtásának egyik előfeltétele volt. Ezt az üzleti tervet, mely az 1996 és 2000. közötti időszakra vonatkozott, 1996 szeptemberében terjesztették a baszk hatóságok elé. A terv 11 835 600 000 ESP nagyságú beruházást és 745 munkahely létesítését irányozta elő.

9 A Demesát 1996. október 7-én spanyol jog szerint alapították, 100%-ban a Daewoo Electronics leányvállalataként.

10 A Diputación Foral de Álava 1997. október 21-i 737/1997. sz. határozatával megadta a Demesának a 22/1994. sz. Norma Foralhoz fűzött hatodik kiegészítő rendelkezés szerinti 45%-os adójóváírást.

11 Az Associacíon Nacional de Fabricantes de Electrodomésticos de Línea Blanca (ANFEL) 1996. június 11-én kelt levelével a Spanyol Királyság elleni panaszt intézett a Bizottsághoz. Ebben azt rótta fel Spanyolországnak, hogy a Demesának többek között adóintézkedések formájában állami támogatást nyújtott. Ugyanilyen értelmű panaszt intézett a Conseil européen de la construction d'appareils domestiques-től (CECED) a Bizottsághoz.

12 A Bizottság levélváltást követően 1997. december 16-i levelével közölte határozatát a spanyol hatóságokkal, miszerint különösen a Demesának nyújtott 45%-os adójóváírás miatt az EK-Szerződés 93. cikkének (2) bekezdése (jelenleg EK 88. cikk (2) bekezdés) szerinti eljárást kezdeményez.

13 Az eljárás végén a Bizottság meghozta a megtámadott határozatot.

14 A határozat 1. cikkének d) pontjában a 45%-os adójóváírást a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősítette.

15 Ugyanezen határozat 2. cikkében a Bizottság felszólítja a Spanyol Királyságot, hogy vonja vissza a kedvezményezettől a kérdéses jogellenes állami támogatás által megszerzett előnyöket.

Az Elsőfokú Bíróság előtti keresetek és a megtámadott ítélet

16 A Territorio Histórico de Álava (T-127/99. sz. ügy), a Comunidad Autónoma de País Vasco és a Gasteizko Industria Lurra SA (T-129/99. sz. ügy), valamint a Demesa (T-148/99. sz. ügy) a Bíróság Hivatalához 1999. május 25-én, 26-án és június 18-án érkezett keresetleveleikkel keresetet indítottak a Bizottság ellen.

17 Mindegyik felperes a megtámadott határozat teljes vagy részleges megsemmisítését kérte.

18 Az Elsőfokú Bíróság elnökének 2000. február 25-i végzéseivel engedélyezte az Asociación Nacional de Fabricantes de Electrodomésticos de Línea Blanca és a Conseil européen de la construction d'appareils domestiques beavatkozását a Bizottság kérelmeinek támogatása végett.

19 2001. június 5-én kelt végzéssel a három ügyet a szóbeli szakasz lefolytatása és az ítélet meghozatala céljából egyesítették.

20 A megtámadott ítéletben az Elsőfokú Bíróság:

— elutasította a Territorio Histórico de Álava és a Demesa kereseteit, amennyiben azok a 45%-os adójóváírásra vonatkozó megtámadott határozat megsemmisítésére irányultak;

— elfogadhatatlannak nyilvánította a Comunidad Autónoma del País Vasco és a Gasteizko Industria Lurra SA kereseteit, amennyiben ezek a megsemmisítésre irányultak;

— kötelezte az összes felet saját költségeik viselésére.

A fellebbezések

21 A Bíróság 2002. október 23-i végzésével engedélyezte a Comunidad Autónoma del País Vasco beavatkozását a Territorio Histórico de Álava kérelmeinek támogatása végett.

22 A Bíróság elnökének 2003. március 6-i végzésével elutasította a Gobierno Foral de Navarra (Navarra regionális kormányzata) beavatkozását a Demesa kérelmeinek támogatása végett.

23 A Demesa azt kéri, hogy a Bíróság:

— helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;

— a jogvitát maga döntse el, és semmisítse meg a megtámadott határozat 1. cikkének d) pontját és (2) bekezdését;

— másodlagosan, utalja vissza az ügyet az Elsőfokú Bírósághoz;

— kötelezze a Bizottságot az elsőfokú eljárás és a fellebbezési eljárás költségeinek viselésére.

24 A Territorio Histórico de Alava azt kéri, hogy a Bíróság:

— helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;

— a jogvitát maga döntse el, és semmisítse meg a megtámadott határozat 1. cikkének d) pontját és (2) bekezdését;

— másodlagosan, utalja vissza az ügyet az Elsőfokú Bírósághoz;

— kötelezze a Bizottságot az elsőfokú eljárás és a fellebbezési eljárás költségeinek viselésére.

25 A Comunidad Autónoma del País Vasco azt kéri, hogy a Bíróság:

— a megtámadott ítéletet részben helyezze hatályon kívül, amennyiben abban megállapítják, hogy a 45%-os adójóváírás állami támogatásnak minősül;

— kötelezze a Bizottságot az eljárás költségeinek viselésére.

26 Miután a Bizottság a tárgyaláson visszavonta a Territorio Histórico de Álava által előterjesztett fellebbezéssel szembeni elfogadhatatlansági kifogását, és mind a C-183/02 P., mind a C-187/02 P. sz. ügyben azt kéri, hogy a Bíróság:

— a fellebbezést utasítsa el;

— a fellebbezőket kötelezze a költségek viselésére.

A megtámadott ítélet hatályon kívül helyezésének jogalapjai

27 A Demesa fellebbezésében öt jogalapra hivatkozott a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezése érdekében:

— a vitatott adójogi intézkedést tévesen minősítették a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak;

— e tekintetben a megtámadott ítélet indokolása hiányos;

— az Elsőfokú Bíróság jogban tévedett, amikor úgy határozott, hogy a vitatott intézkedés nem volt létező támogatás;

— e tekintetben a megtámadott ítélet indokolása hiányos;

— az Elsőfokú Bíróság jogban tévedett, amikor úgy határozott, hogy a bizalomvédelem elve nem alkalmazható.

28 2004. február 20-án érkezett beadványában közölte a Bírósággal, hogy csak a bizalomvédelem elvére alapozott fellebbezési jogalapját tartja fenn, a többi fellebbezési jogalaptól eláll.

29 A Territorio Histórico de Álava fellebbezésében hat jogalapra hivatkozott a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezése érdekében:

— a vitatott adójogi intézkedéseket tévesen minősítették a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak;

— e tekintetben a megtámadott ítélet indokolása hiányos;

— az Elsőfokú Bíróság jogban tévedett, amikor úgy határozott, hogy a vitatott intézkedés nem volt létező támogatás;

— e tekintetben a megtámadott ítélet indokolása hiányos;

— az Elsőfokú Bíróság jogban tévedett, amikor nem állapította meg a Bizottság hatáskörrel való visszaélését;

— e tekintetben a megtámadott ítélet indokolása hiányos.

30 2004. február 20-án érkezett beadványában közölte a Bírósággal, hogy:

— az első és második fellebbezési jogalapját, amelyek szerint a vitatott adójogi intézkedéseket tévesen minősítették a közös piaccal összeegyeztethetetlen

állami támogatásnak, és e tekintetben az ítélet indokolása hiányos, részben fenntartja;

— az ötödik és hatodik fellebbezési jogalapját, amely szerint hatáskörrel való visszaélés történt, és a megtámadott ítélet indokolása e tekintetben hiányos, fenntartja;

— a többi fellebbezési jogalapjaitól eláll.

A fellebbezésekről

31 A felek és a főtanácsnok meghallgatását követően a jelen ügyeket a Bíróság eljárási szabályzatának 43. cikke szerint a közöttük lévő összefüggés miatt az ítélethozatal céljából egyesítették.

A Demesa által a bizalomvédelem elvére alapított fellebbezési jogalapról

A felek érvei

32 A Demesa az Elsőfokú Bíróság előtt a bizalomvédelem elvére hivatkozott. Utalt a baszkföldi beruházásokhoz nyújtott adótámogatási rendszerről szóló, 1993. május

10-i 93/337/EGK bizottsági határozatra (HL L 134., 25. o.). Előadta, hogy ebben a határozatban a végrehajtott beruházásokhoz nyújtott adójóváírásokat a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásoknak minősítették, mivel az EK-Szerződés 52. cikkével (jelenleg, módosítás után EK 43. cikk) ellentétesek voltak. A Demesa azt állította, hogy erre tekintettel hozták meg a regionális jogszabálynak a 93/337 határozathoz való hozzáigazításához szükséges rendelkezéseket, és hogy a Bizottság egyetértését fejezte ki az elfogadott megoldás tekintetében. Ezért mind a spanyol hatóságok, mind pedig a Bizottság abból indult ki, hogy a probléma megoldódott. Emiatt a Bizottság soha nem kezdeményezett az állami támogatás miatt eljárást, és a később meghozott, hasonló adójogi rendelkezések ellen sem emelt kifogást. Ezáltal a Bizottság a Demesában, csakúgy mint az érintett regionális szabályozás alá tartozó minden gazdasági szereplőben azt a jogos bizalmat ébresztette, hogy a Diputación Foral de Álava által meghozott adójogi intézkedéseket a Bizottság jóváhagyta, mivel azok nem ellentétesek az EK-Szerződés 52. cikkével.

33 Jogalapját az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 234. és azt követő pontjaiban azzal az indokolással utasította el, hogy a vitatott adójogi intézkedésről az EK 93. cikk (3) bekezdésének (jelenleg EK 88. cikk (3) bekezdés) megsértésével nem adtak előre tájékoztatást.

34 Véleménye szerint a Bizottság által a 45%-os adójóváírás kérelmezésének időpontjában követett politika összefüggésében, túlzottnak volt tekinthető azt elvárni egy gazdasági résztvevőtől, hogy meggyőződjön arról, a rá alkalmazandó adójogi rendelkezés megfelel-e az EK-Szerződés 92. cikkének (a módosítás után, jelenleg EK 87. cikk), és így tájékoztatni kell-e arról a Bizottságot.

35 A Demesa ezért jogosan hivatkozott a bizalomvédelem elvére.

36 A fellebbező szerint a 93/337 határozatban található, az összeegyeztethetetlenségre vonatkozó megállapítás az EK-Szerződés 52. cikkének megsértésén alapul, nem pedig szintén, mint az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 237. pontjában kifejtette, az állami támogatásokra vonatkozó közösségi jogi szabályozás megsértésének megállapításán.

37 Mindenesetre a Demesa szerint a 93/337 határozat vitatott intézkedései három szelektivitási ismérv (regionális, ágazati és anyagi szelektivitás) alapján minősültek állami támogatásnak, amelyek, állítása szerint, nem alkalmazhatóak a vitatott adójogi rendelkezések vonatkozásában. Következésképpen a nevezett határozatból nem vezethető le, hogy a Demesának a 45%-os adójóváírást állami támogatásnak kellett volna tekintenie, és ennek következtében arról tájékoztatni kellett volna a Bizottságot.

38 A Bizottság előadja, hogy amikor a Demesa megkapta az adójóváírást, bizonyos elemek világosan mutatták, hogy állami támogatásról van szó.

39 Különösen a 93/337 határozat szerinti rendelkezésekhez hasonló intézkedések tekinthetőek a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatásnak. Ez az összeegyeztethetetlenségre vonatkozó megállapítás nemcsak a letelepedés szabadságának megsértésén alapult, hanem, mint az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 237. pontjában kifejtette, a különböző támogatásokra vonatkozó szabályok megsértésén is.

40 Ezenkívül nyilvánvaló, hogy a 93/337 határozat csak azon az előzetes megállapításon alapulhat, hogy a kérdéses intézkedéseknek állami támogatás jellege volt.

41 Mindazonáltal a Demesa nem vizsgálta, hogy a számára nyújtott támogatásokat a Bizottság előzetesen jóváhagyta-e.

42 Mindenesetre, mivel a kérdéses adójogi intézkedésről előzetesen nem értesítették a Bizottságot, a fellebbező nem érvelhet a Bizottság tétlenségével.

43 Ezért az Elsőfokú Bíróság helyesen állapította meg a jogos bizalom meglétének hiányát.

A Bíróság álláspontja

44 Mivel az EK-Szerződés 93. cikke kötelezően előírja a Bizottság számára az állami támogatások felügyeletét, valamely támogatás által kedvezményezett vállalkozás főszabály szerint csak akkor bízhat jogosan a támogatás szabályszerűségében, ha azt az említett cikkben előírt eljárás betartásával nyújtották; egy gondos piaci szereplőnek rendszerint meg tudnia bizonyosodni arról, hogy az eljárást betartották-e (a Bíróság C-5/89. sz. Bizottság kontra Németország ügyben 1990. szeptember 20-án hozott ítéletének [EBHT 1990., I-3437. o.] 14. pontja, a Bíróság C-169/95. sz. Spanyolország kontra Bizottság ügyben 1997. január 14-én hozott ítéletének [EBHT 1997., I-135. o.] 51. pontja, és a Bíróság C-5/89. sz. Alcan Deutschland ügyben 1997. március 20-án hozott ítéletének [EBHT 1997., I-1591. o.] 25. pontja).

45 Különösen akkor nem állhat fenn a támogatás címzettjének az adott időpontban arra vonatkozó jogos bizalma, hogy a támogatást szabályszerűen nyújtották, ha a

támogatást az EK-Szerződés 93. cikke (3) bekezdésének megsértésével, a Bizottság előzetes tájékoztatása nélkül nyújtották (lásd a korábban idézett Alcan Deutschland ítélet 30. és 31. pontját).

46 A jelen ügyben az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 235. pontjában megállapította, hogy a 45%-os adójóváírást vitathatatlanul az EK-Szerződés 93. cikke (3) bekezdésének megsértésével, előzetes tájékoztatás nélkül nyújtották.

47 A megtámadott ítélet 236. pontjában helyesen állapította meg az Elsőfokú Bíróság, többek között utalva a fent hivatkozott Bizottság kontra Németország ügyre, hogy a jogos bizalom védelmére alapított érvelés nem fogadható el.

48 Ugyanennek az ítéletnek a következő pontjában az Elsőfokú Bíróság helyesen állapította meg, hogy a fellebbező érvelése a 93/337 határozat félreértésén alapult. Ebben a határozatban ugyanis a Bizottság a kérdéses támogatásokat nemcsak azért nyilvánította a közös piaccal összeegyeztethetetlennek, mert azok az EK-Szerződés 52. cikkével ellentétesek voltak, hanem — a határozat V. részében, amelyben az EK-Szerződés 92. cikkében meghatározott eltérések alkalmazhatóságát vizsgálják — azért is, mert nem feleltek meg a különböző, támogatásokra vonatkozó rendelkezéseknek.

49 Pontosabban a Bizottság a 93/337 határozatában különösen:

— megállapította, hogy a kérdéses támogatások a beruházások 20%-ának megfelelő adójóváírást jelentettek (I. pont);

— azt az álláspontot képviselte, hogy az EK-Szerződés 92. cikke (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott kivétel alkalmazására az 1992. augusztus 19-i, a kis- és középvállalkozások számára nyújtható állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatásban (HL C 213., 2. o.) megállapított feltételek — abban, miután a 2.2. pont meghatározta a kis- és középvállalkozások kategóriájának ismérveit, és a 4.1. pont (5) bekezdésében megállapította, hogy a Bizottság határozata szerint a kisvállalkozások esetén a beruházási támogatás csak a beruházás 15%-áig, míg más, ugyanebbe a kategóriába tartozó vállalkozások esetén a beruházás 7,5%-áig terjedhetnek — nem álltak fenn (V. pont);

— többek között felszólította a spanyol hatóságokat, hogy az állami támogatásokat a kis- és középvállalkozások számára nyújtható állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatásban meghatározott feltételekre is figyelemmel nyújtsák (1. cikk (4) bekezdés).

50 Ezért a Demesa nem juthatott olyan következtetésre a 93/337 határozatból, miszerint egy akkora vállalkozás számára nyújtott 45%-os adójóváírás, amely a 22/1994. sz. Norma Foralhoz fűzött hatodik kiegészítő rendelkezés szerinti legkevesebb 2,5 milliárd ESP nagyságú befektetésre képes, az EK-Szerződés 92. cikke értelmében nem minősíthető állami támogatásnak.

51 A 93/337 határozat tartalmára tekintettel a fellebbező nem hivatkozhat arra az egyébként nem kizárt (lásd a fenti 16. lábjegyzetben hivatkozott Bizottság kontra Németország ítélet 16. pontját) lehetőségre, hogy egy jogellenesen nyújtott állami támogatás kedvezményezettje olyan kivételes körülményekre támaszkodott, amelyek alapján jogosan vélhette azt, hogy a támogatást szabályszerűen nyújtották.

52 A Bizottság állítólagos tétlenségének tekintetében a Bizottság jogosan állapította meg, hogy az ő látszólagos tétlensége irreleváns, amennyiben egy támogatási rendszerről nem tájékoztatták.

53 Ennek következtében a Demesának a bizalomvédelem elvére alapozott fellebbezési jogalapját el kell utasítani.

Azokról a fellebbezési jogalapokról, amelyekben a Territorio Histórico de Álava azt állítja, hogy a vitatott adójogi intézkedéseket jogellenesen tekintették a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak, és hogy a megtámadott ítélet indokolása e tekintetben hiányos

A felek érvei

54 Az Elsőfokú Bíróság előtt a Territorio Histórico de Álava azzal érvelt, hogy a Bizottság megsértette az EK-Szerződés 92. cikkét, amikor a 45%-os adójóváírást a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak tekintte, mert a 22/1994 sz. Norma Foral olyan különleges intézkedés volt, amely „bizonyos vállalkozások[at] vagy bizonyos áruk termelésé[t]" részesítette előnyben. Előadta, hogy ezen intézkedés esetleges szelektív jellegét az adórendszer természete és rendszere mindenképpen igazolja.

55 A Territorio Histórico de Álava azt rótta fel az Elsőfokú Bíróságnak, hogy ennek az érvelésnek a visszautasításával a megtámadott ítélet 148–170. pontjában az EK-Szerződés 92. cikkének alkalmazása során a jogban tévedett.

56 2004. február 20-án benyújtott beadványában kifejti, hogy fenntartja a megsemmisítésre irányuló jogalapját, ám a vitatott adójogi rendelkezés állami támogatásnak minősítésénél korábbi szakaszban. Az elsőfokú eljárásban azt állította, hogy a 45%-os adójóváírás nem tartozik az EK-Szerződés 92. cikkének hatálya alá, mivel mint adójogi intézkedést igazolta egy gazdaságpolitikai cél elérése. Az Elsőfokú Bíróság szerint ez nem zárta ki, hogy a Szerződéssel összeegyeztethetlen állami támogatásnak minősítsék. Ez a következtetés helytelen, mivel az értelmezés folyamatának nem megfelelő szakaszában vonták le. Helyesen az Elsőfokú Bíróságnak bármilyen, az állami támogatás minősítésre vonatkozó kérdés feltevése előtt figyelembe kellett volna vennie, hogy egy olyan adójogi intézkedés, amelyet az ECOFIN-tanács 1997. december 1-jei tanácskozásának az adópolitikáról szóló következetetései (HL C 2., 1. o.), és az állami támogatásokról szóló szabályoknak a vállalkozások közvetlen adózására vonatkozó rendelkezésekre történő alkalmazásáról szóló 1998. december 10-i bizottsági közlemény (HL C 384., 3. o.) előtt hoztak, mentes az állami támogatások ellenőrzése alól. Amennyiben ugyanis az ilyen intézkedés az érintett tagállam által követett iparpolitika részét képezte, akkor eleve nem tartozott az EK-Szerződés 92. cikkének hatálya alá.

57 A Territorio Histórico de Álava ugyanebben a beadványban még hozzáfűzte, hogy fenntartja arra vonatkozó fellebbezési jogalapját is, miszerint a megtámadott ítélet indokolása hiányos a felvetett jogkérdés tekintetében.

58 A Bizottság azt az álláspontot képviseli, hogy a vitatott adójogi intézkedésnek a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásként történő helytelen minősítésére vonatkozó jogalap, jelen formájában, tekintet nélkül bemutatásának megváltoztatott formájára, még mindig szükségessé teszi ezen intézkedés támogatás jellegének a Bíróság általi vizsgálatát. Az EK-Szerződés 92. cikke szerint elvégzett elemzésnek nincs azt megelőző szakasza, hogy a kérdéses intézkedést állami támogatásnak kell-e minősíteni, ahol az intézkedés adójogi jellege szerinte lényegtelen abból a szempontból, hogy állami támogatásról van-e szó. Ezenkívül

az ECOFIN-tanács 1997. december 1-jei tanácskozásának az adópolitikáról szóló következetései és az ahhoz csatolt magatartási kódex sem tud változtani a Szerződés szerinti hatáskörmegosztáson. Ilyen körülmények között a Territorio Histórico de Álava azáltal, hogy megkérdőjelezi a Bizottság hatáskörét, továbbra is kitart a vitatott adójogi intézkedés állami támogatásként történő minősítésének megkérdőjelezése mellett.

A Bíróság álláspontja

59 Ha valamely félnek megengednék, hogy először a Bíróság előtt hozzon fel olyan jogalapot, amelyeket az Elsőfokú Bíróságnál nem terjesztett elő, az azt jelentené, hogy az Elsőfokú Bíróság által eldöntött jogvitán túlterjedő jogvitával fordulhatna a Bírósághoz, amelynek hatásköre a fellebbezési eljárásban korlátozott. A fellebbezési eljárás keretében tehát a Bíróság hatásköre az első fokon megtárgyalt jogalapokról hozott jogi döntés megítélésére korlátozódik (lásd különösen a Bíróság C-136/92 P. sz. Bizottság kontra Brazelli és társai ügyben 1994. június 1-jén hozott ítéletének [EBHT 1994., I-1981. o.] 59. pontját, a Bíróság C-7/95 P. sz. Deere kontra Bizottság ügyben 1998. május 28-án hozott ítéletének [EBHT 1998., I-3111. o.] 62. pontját és a C-217/01 P. sz. Hendrickx kontra Cedefop ügyben 2003. április 10-én hozott ítéletének [EBHT 2003., I-3701. o.] 37. pontját).

60 A jelen ügyben a Territorio Histórico de Álava az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott arra, hogy

— a vitatott adójogi intézkedés mint olyan nem tartozik az állami támogatások jogának hatálya alá;

— az EK-Szerződés 92. cikkét az adójogi rendelkezésekre csak az ECOFIN-tanács 1997. december 1-jei tanácskozásának az adópolitikáról szóló következetéseit és az állami támogatásokról szóló szabályoknak a vállalkozások közvetlen

adózására vonatkozó rendelkezésekre történő alkalmazásáról szóló, 1998. december 10-i bizottsági közleményt követően kell alkalmazni.

61 Valójában az intézkedésnek az adórendszer természete és rendszere által történő igazolásának vitája keretében utalt a szóban forgó adójogi intézkedés gazdaságpolitikai céljaira, azaz az érvelésnek egy olyan szakaszában, amikor az EK-Szerződés 92. cikke értelmében a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami segítséggé nyilvánítását fejtette ki.

62 Az Elsőfokú Bíróság a vonatkozó érvelést megvizsgálta a megtámadott ítélet 167. és 168. pontjában.

63 A Bíróság elé a jelen fellebbezés keretein belül előterjesztett érv, amely szerint lényegében a vitatott adójogi intézkedés kezdettől fogva, a jogi megfontolásokat megelőző szakaszban, nem esik az EK-Szerződés 92. cikkének hatálya alá, és ennek következtében nem tartozik a Bizottság ellenőrzése alá, olyan jogalap, amelyet először a fellebbezés keretein belül terjesztettek elő.

64 Ezt az új jogalapot, valamint a vele elválaszhatatlanul összetartozó, a megtámadott ítéletnek e jogkérdés tekintetében hiányos indokolására hivatkozó jogalapot elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.

Azokról a fellebbezési jogalapokról, amelyekben a Territorio Histórico de Álava azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság jogban tévedett, amikor a hatáskörrel való visszaélés fennállását nem állapította meg, és hogy a megtámadott ítélet indokolása e tekintetben hiányos

A felek érvei

65 A Territorio Histórico de Álava azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság előtt arra hivatkozott, hogy a Bizottság az állami támogatások miatti eljárást — amely olyan terület, ahol kizárólagos hatásköre van, és ahol széleskörű jogosítványokkal rendelkezik — adóharmonizációra használta fel. Az ilyen harmonizáció azonban szerinte a valóságban az EK-Szerződés 101. cikkében (módosítás után jelenleg EK 96. cikk) és az EK-Szerződés 102. cikkében (jelenleg EK 97. cikk) meghatározott eljárás alá tartozik, amelyre az Európai Unió tanácsának van hatásköre.

66 A Territorio Histórico de Álava azt rója fel az Elsőfokú Bíróságnak, hogy az

— a T-92/00. és a T-103/00. sz. Diputación Foral de Álava és társai kontra Bizottság ügyben 2002. március 6-án hozott ítéletének (EBHT 2002., II-1385. o.) 84. pontjában, amely egy másik vállalkozásnak nyújtott támogatásra vonatkozott, csak arra az ítélkezési gyakorlatra utalt, amely szerint egy határozat csak akkor tekinthető hatáskörrel visszaélve hozottnak, ha objektív, megalapozott és egybehangzó bizonyítékok alapján azt kell feltételezni, hogy kizárólag vagy legalábbis döntően a megjelöltektől eltérő célok elérése érdekében hozták;

— csak azt fejtette ki, hogy a megtámadott határozat általi tényleges harmonizáció meglétét nem bizonyították.

67 A Bizottság az előterjesztett fellebbezési jogalapot elfogadhatatlannak tartja, mivel arra az Elsőfokú Bíróság előtt nem hivatkoztak.

68 A Bizottság hangsúlyozza, hogy megtámadott ítéletben az Elsőfokú Bíróság nem foglalt állást az esetleges hatáskörrel való visszaélés kérdésében. Ezt a kérdést egy másik ítéletben, a T-92/00. és T-103/00. sz. Diputación Foral de Álava és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítéletében vizsgálta, amelyet ugyanazon a napon hirdettek ki, mint a megtámadott ügyben hozott ítéletet.

A Bíróság álláspontja

69 Meg kell állapítani, hogy a Territorio Histórico de Álava a jelen fellebbezési eljáráshoz vezető elsőfokú eljárás keretében nem terjesztett az Elsőfokú Bíróság elé hatáskörrel való visszaélésre alapított jogalapot.

70 A jelen ítélet 59. pontjában megjelölt okokból a vizsgálandó jogalapot, mint új jogalapot, valamint a vele elválaszhatatlanul összefüggő, a megtámadott ítéletnek e jogkérdés tekintetében hiányos indokolására hivatkozó jogalapot elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.

71 A fentiek összessége alapján a fellebbezéseket el kell utasítani.

A költségekről

72 A Bíróság eljárási szabályzata 122. cikkének 1. §-a alapján, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről.

73 A Bíróság eljárási szabályzata 69. cikkének 2. §-a alapján, amely az eljárási szabályzat 118. cikke alapján a fellebbezési eljárásra is megfelelően alkalmazandó, a Bíróság a pervesztes felet, kötelezi a költségek viselére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a fellebbezők pervesztesek lettek, saját költségeik mellett a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell őket ez utóbbi költségeinek viselésére is.

74 A Bíróság eljárási szabályzata 69. cikke 4. §-a harmadik bekezdésének megfelelően, amely az eljárási szabályzat 118. cikke alapján a fellebbezési eljárásra is megfelelően alkalmazandó, a Comunidad Autónoma del País Vasco, beavatkozó a C-187/02 P. sz. ügyben a Territorio Histórico del Álava kérelmeinek támogatása végett, maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

1) A C-183/02. P. és a C-187/02. P. sz. ügyeket az ítélet meghozatala céljából egyesíti.

2) A fellebbezéseket elutasítja.

3) A fellebbező feleket, saját költségeik viselése mellett, kötelezi a Bizottságnál felmerült költségek viselésére.

4) A Comunidad Autónoma del País Vasco maga viseli saját költségeit.

Aláírások